

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw
en Innovatie
t.a.v. de heer dr. H. Bleker, staatssecretaris
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

nummer: 3114/11/BET 01
referentie: [REDACTED]
bijlage: -
onderwerp: Reactie op Natuurwet

Dalfsen, 16 november 2011

Geachte heer Bleker,

Hierbij willen wij als Landschap Overijssel reageren op de voorliggende concept Natuurwet. Tevens onderschrijven wij de reacties die door De12Landschappen, Landschapsbeheer Nederland en door Natuurmonumenten zijn ingestuurd.

Wij hebben onze reactie als volgt opgebouwd:

1. Algemene indruk van de Natuurwet
2. Soortenbescherming
3. Natuurgebieden en Landschapsbescherming
4. Jacht
5. Vereenvoudiging en bestuurlijke besluitvorming
6. Conclusie

1. Algemene indruk van de Natuurwet

Wij onderschrijven het initiatief te komen tot één Natuurwet maar zijn geschrokken van en maken ons grote zorgen over het ontwerp dat op 6 september 2011 voor consultatie is gepubliceerd. Met dit wetsontwerp worden jaren van gericht natuurbeleid weggegooid en worden gebieden, planten en diersoorten vogelvrij verklaard. Ook wordt alles wat niet internationaal is voorgeschreven gezien als belastend voor met name economische ontwikkeling. Met deze insteek wordt voorbij gegaan aan de grote waarde van natuur voor economie en leefbaarheid. Denk hierbij alleen maar aan toerisme en recreatie en hogere huizenprijzen. Nergens in het wetsvoorstel wordt stilgestaan bij de

economische consequenties van bijvoorbeeld het compleet schrappen van beschermde natuurmonumenten, landschappen, het niet meer opnemen van nationale doelen voor natuurbescherming en het ontnemen van bescherming voor globaal 150 planten- en diersoorten.

2. Soortenbescherming

Wij hebben grote problemen met het uitgangspunt dat of een soort wel of niet beschermd moet worden, niet meer afhangt van zijn staat van instandhouding en zijn kwetsbaarheid, maar van het gegeven of deze wel of niet door internationale overeenkomsten en richtlijnen beschermd wordt. De waarde van de wilde soorten (planten en dieren) speelt in deze wet nauwelijks een rol.

Bij deze wet zullen vele van de nu in Nederland zeldzame soorten geen bescherming meer krijgen. De strikte bescherming van deze globaal 150 soorten wordt losgelaten. Wij kunnen ons niet voorstellen dat zeer zeldzame orchideeën ongehinderd geplukt mogen worden en dat Nederlandse vlindersoorten, zoogdieren, amfibieën en reptielen gevangen en of gedood mogen worden. Als voorbeeld is de Das als dier beschermd maar mag de bouw (holencomplex onder de grond) wel worden vernield zonder dat dit consequenties heeft. Miljoenen euro's en gulden die in de afgelopen decennia in het soortenbeheer zijn gestopt, en tot zeer goede resultaten hebben geleid worden hiermee weggegooid. Het vervallen van het huidige beschermingsniveau is ongewenst. Met instrumenten als gedragscode en leefgebiedenbenadering kunnen problemen die eventueel gaan ontstaan bij projecten en activiteiten, vaak met weinig problemen worden opgelost.

3. Natuurgebieden en Landschapsbescherming

In de concepttekst van de wet wordt helemaal voorbij gegaan aan de jarenlange beschermde status van bepaalde natuurgebieden en landschappen. Door deze bescherming te beperken tot alleen Natura 2000 gebieden (die trouwens ook nog niet definitief zijn aangewezen) zal niet aan Europese afspraken voldaan kunnen worden. Dit zal worden versterkt als ook de ecologische hoofdstructuur kleiner wordt.

4. Jacht

Wij constateren in de voorliggende concepttekst een forse uitbreiding van bejaagbare soorten (van 6 naar 13 soorten). Wij vinden deze uitbreiding niet noodzakelijk. Er was immers een goede regeling voor schade van bijvoorbeeld ganzensoorten. Het ongelimiteerd mogen jagen op grauwe gans, kolgans en smient doorkruist het moeizame tot stand gekomen ganzenakkoord dat door 7 organisaties is opgesteld. Populatie reductie in de zomer kan volgens ons een positieve bijdrage leveren aan een effectieve oplossing voor schadebestrijding.

Nederland is voor de Europese ganzenpopulatie van groot belang voor winteropvang. Nu zijn ze niet meer welkom en als ze wel komen lopen ze een groot risico te worden geschoten. Ook voor bijvoorbeeld het Wild Zwijn waren er duidelijke afspraken gemaakt binnen de provincies. Voor het grofwild zoals Edelhert, Damhert en Ree geldt nu een vergunningen regeling op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan. De WBE's moeten in de nieuwe situatie bij Dienst Regeling een beheerplan indienen en kunnen dan hun gang gaan. Nu is er vanuit de provincie via de FBE coördinatie op het te verlenen afschot. Elke controle is straks weg. Wat ons daarnaast het meeste steekt is het vrijgeven van de plezierjacht terwijl wij in de afgelopen jaren met name door de samenwerking van TBO's, grondeigenaren en jagers waren gekomen tot beheerjacht.

5. Vereenvoudiging en bestuurlijke besluitvorming

Dit is één van de belangrijkste doelen van deze wet. Echter de onduidelijkheid over toepassing van "zorgplicht" zal er naar ons inzicht toe leiden dat er nog meer verzoeken bij de rechter terechtkomen, evenals het verbod op opzettelijk doden van dieren. Wanneer is er sprake van opzettelijk doden? Ook bij soorten die nu Europees beschermd zijn maar in ons land volop aanwezig zijn, zal het leiden tot het verplicht laten uitvoeren van een natuurtoets. De wet zal naar ons inzicht dus niet leiden tot minder maar tot meer bureaucratie.

Wij hechten grote waarde aan het dicht bij de burger brengen van natuurbescherming, waarbij hij betrokken is en de regels begrijpt. Door onduidelijkheden en vage regels kunnen er per provincie verschillende interpretaties aan deze wet worden gegeven. Er bestaat dus een groot risico dat er versnippering in de besluitvorming zal ontstaan.

6. Conclusie

In onze ogen dient de intentie van de Natuurwet in eerste instantie te gaan over de bescherming van de natuur en landschap. Deze wet heeft als insteek niet het beschermen van de natuur en landschap, maar volgt de minimale variant die door Europa wordt opgelegd. Wij vragen u dan ook het ontwerp van deze wet grondig te herzien zodat jarenlange inzet van u als overheid, terreinbeherende organisaties, landschapsbeheerstichtingen, particulieren en de miljoenen "genieters" niet voor niets is geweest.

Met vriendelijke groet,
Landschap Overijssel


Ir. M. Hengeveld
directeur